

NL-LOM

Uitwerking RFC-26001

Versie: 0.716

Status: concept

Datum: ~~24 augustus~~ september 2026

Dit is de uitwerking van wijzigingsverzoek RFC.26001 ("Wijzigingsverzoek veld 9.1 purpose"). Het wijzigingsverzoek was compleet aangeleverd waardoor het wijzigingsverzoek de basis is voor deze uitwerking van het RFC.

Doel van deze uitwerking is om te komen tot een volledig en besluitrijp voorstel voor wijziging van de NL LOM standaard. Dit document dient dan als basis voor de inhoudelijke validatie van de voorgestelde wijzigingen en de beoordeling van de impact daarvan. Daarnaast biedt het document inzicht in de aanleiding, scope, voorgestelde wijzigingen en eventuele consequenties van de wijziging.

Op basis van deze uitwerking kan vervolgens een onderbouwd besluit worden genomen over het al dan niet doorvoeren van de voorgestelde wijziging.

Huidige situatie

Bij gebruik van veld 9 is het van belang dat de **purpose (veld 9.1)** ondubbelzinnig omschreven is. Momenteel ontbreekt bij een aantal van de mogelijke waardes een definitie. Dit leidt tot spraakverwarring. Een definitie bij ieder van de mogelijke waardes zorgt voor duidelijkheid in het gebruik.

Ten behoeve van het opnemen van domeinen en sectoren van het MBO in veld 9 is het van belang deze te koppelen aan een eenduidige purpose. Het betreft hier opleidingsgerelateerde lijsten. Er is echter geen purpose die opleiding ondersteunt.

Gewenste situatie

Ondersteuning van de standaard voor het kunnen meenemen van opleidings informatie via de NL LOM standaard.

Aanleiding

De container classification is heel algemeen opgezet zodat deze verschillende soorten categorisering kan bevatten. Er is behoefte aan een eenduidig en begrijpelijk gebruik van veld 9.1 purpose om verwarring bij uitwisseling van metadata te voorkomen.

Met opmerkingen [VD1]: classification

- purpose
"WAT voor soort classificatie is dit?"
- taxonPath
"VOLGENS welk classificatiesysteem?"
- taxon
"WELKE categorie/term daarin?"

Uitwerking van mogelijke oplossingsscenario's

Er is één ~~oplossingsscenario's~~ **oplossingsscenario's** uitgewerkt. En daarnaast is het scenario van 'niets doen' beschreven dat beschrijft wat er gebeurt als de aangevraagd wijziging niet wordt opgepakt.

A. Toevoegen opleiding/study aan 9.1 purpose:

1. Het toevoegen van definities aan de bestaande waarden van 9.1 purpose, daar waar deze nu ontbreken.
2. Het toevoegen van een nieuwe waarde aan 9.1 purpose: opleiding/study.

caption_nl	caption_en	description_nl
toegankelijkheidsbeperkingen	accessibility restrictions	Een classificatie waarmee duidelijk wordt met welke toegankelijkheid beperkingen in het leerobject rekening is gehouden.
toegangsrechten	access rights	Een indeling die toegangsrechten tot digitale informatie duidelijk maakt. Toegangsrechten kunnen van toepassing zijn voor een deel van de gebruikersgroepen.
competentie	competency	Een classificatie waarmee wordt aangeduid welke combinatie van kennis, vaardigheden en houding nodig is voor effectief handelen in een specifieke situatie.
discipline	discipline	Een classificatie naar het vakgebied of vak waarop het leermateriaal betrekking heeft, zowel algemeen als beroepsgericht.
leerniveau	educational level	Een indeling die een onderverdeling naar type onderwijs geeft gebaseerd op niveau/complexiteit en te behalen diploma.
leerdoel	educational objective	Een indeling die aangeeft wat als resultaat van een leerproces moet zijn bereikt.
idee	idea	Een classificatie naar concepten of ideeën.
medium	medium	Classificaties met als doel "medium" richten zich op het classificeren van de gegevensdrager van het leermateriaal.
vereiste	prerequisite	Vereiste voorkennis die de gebruiker moet beheersen vóórdat hij of zij het leermateriaal kan gebruiken.
beveiligingsniveau	security level	Een classificatie die iets zegt over het beveiligingsniveau waar het leerobject aan voldoet.
vaardigheidsniveau	skill level	Een indeling die aangeeft in welke mate een bepaalde vaardigheid wordt beheerst.
opleiding	study	Een classificatie die aangeeft welke opleidingsrichting of (beroeps)opleiding wordt gevolgd.

Figuur 1 – Voorstel voor de gewenste situatie (geel gearceerd is het voorstel voor een nieuwe waarde, en aanvulling van de beschrijvingen)

De impact van deze oplossing is:

- De nieuwe definities geven ~~betrokkenen~~ meer houvast maar leiden niet tot wijzigingen.
- Systemen kunnen eenduidig onderscheid maken tussen classificaties die een discipline beschrijven en classificaties die een opleiding/studie beschrijven. Het bestaande opleidingsvocabulaire kan dan semantisch correct worden gebruikt.
- Technische impact:
Het toevoegen van purpose = study is technisch een kleine wijziging in het vocabulaire, maar de daadwerkelijke invoering ervan vraagt aanpassingen in bestaande metadata, mappings en systemen die classificaties interpreteren, indexeren en gebruiken. Op zich heeft het toevoegen van opleiding/study geen impact. Maar wél wanneer vocabulaires gebruik gaan maken van deze toevoeging.

B. Niets doen

Wat is de impact als we de huidige situatie behouden en niets doen. We laten de en de standaard ongewijzigd ~~houden~~.

In dit scenario blijven opleidingen geregistreerd met purpose = discipline.

De impact van deze oplossing is:

Opleidingen kunnen niet op een specifiek opleidings ~~term~~ categorie meegegeven worden via de standaard. Opleidingen ~~kunnen en~~ blijven t ~~via de bestaande categorie 'discipline' meegegeven worden en ander (niet goed passend) term meegegeven worden waar ze vermengd zijn met andere termen.~~

•

Met opmerkingen [VD2]: Wanneer een nieuw classificatietype wordt geïntroduceerd via purpose = study / opleiding, verandert het toevoegen van alleen deze nieuwe purpose-waarde op zichzelf nog niets aan de bestaande metadata. Alle bestaande classificaties blijven ongewijzigd.

Omdat opleidingen in het verleden onder purpose = discipline zijn vastgelegd, moeten bestaande records worden gemapt of gemigreerd naar de nieuwe classificatie. Daarbij moet worden bepaald welke bestaande discipline-classificaties feitelijk een opleiding beschrijven en dus moeten worden omgezet naar purpose = study.

De impact ligt daarom niet alleen bij de metadata, maar ook bij systemen die deze metadata verwerken. Zoek-, drilldown- en filtersystemen moeten de nieuwe classificatie herkennen en ondersteunen. Dit kan een aanzienlijke impact hebben op systemen die nu expliciet op purpose = discipline zijn ingericht.

Andere mogelijke impactpunten zijn:

- mapping- en conversieregels tussen NL_LOM en andere metadataformaten;
- validatieregels en business rules;
- indexering en herindexering van bestaande records;
- API's en exports waarin purpose wordt gebruikt;
- gebruikersinterfaces waarin classificaties worden getoond of geselecteerd;
- rapportages en statistieken die nu opleidingen onder discipline tellen;
- backward compatibility voor systemen die de nieuwe purpose nog niet ondersteunen;
- documentatie en implementatieafspraken voor metadata-aanbieders en afnemers.

Kortom: het toevoegen van purpose = study is technisch een kleine wijziging in het vocabulaire, maar de daadwerkelijke invoering ervan vraagt aanpassingen in bestaande metadata, mappings en systemen die classificaties interpreteren, indexeren en gebruiken.

- Hierdoor kunnen systemen op basis van purpose geen onderscheid maken tussen disciplines en opleidingen (enkel op basis van de metadata), terwijl dit inhoudelijk verschillende concepten zijn.

-

Gekozen oplossing

Er is Het voorstel van deze RFC is een voorstel om te kiezen voor oplossing A: Toevoegen opleiding/study aan 9.1 purpose

Eerste analyse

Lichte wijziging

Het toevoegen van definities valt in de categorie ‘redactionele verduidelijking’ en kan daarmee worden gezien als een lichte wijziging.

Middelzware wijziging

Het toevoegen van opleiding/study valt in de categorie ‘toevoegen van een nieuw concept’ en wordt daarmee gezien als een middelzware wijziging.

Wat wijzigt er

1. Uitbreiding van 9.1 purpose met:
 - a. Additionele definities van bestaande termen
 - b. Additionele term opleiding/study→ update van de specificatie
→ nieuwe versie van vdx bestand(en)?

Mapping, ~~en~~ migratie en implementatie

Oplossing A introduceert een nieuwe term. Deze oplossing biedt hierbij nieuwe functionaliteit om opleidingen/study mee te geven. Hierdoor is er geen mapping/migratie nodig, want eerder kon deze informatie niet meegegeven worden. (als deze informatie eerder via andere termen werden meegegeven dienen deze nu via deze nieuwe – daarvoor juiste – term meegegeven te worden.

Wanneer een nieuw classificatietype wordt geïntroduceerd via purpose = study / opleiding, verandert het toevoegen van alleen deze nieuwe purpose-waarde op zichzelf nog niets aan de bestaande metadata. Alle bestaande classificaties blijven ongewijzigd. Omdat opleidingen in het verleden onder purpose = discipline zijn vastgelegd, moeten bestaande records worden gemapt of gemigreerd naar de nieuwe classificatie. Daarbij moet worden bepaald welke bestaande discipline-classificaties feitelijk een opleiding beschrijven en dus moeten worden omgezet naar purpose = study.

De impact ligt daarom niet alleen bij de metadata, maar ook bij systemen die deze metadata verwerken. Zoek-, drilldown- en filtersystemen moeten de nieuwe classificatie herkennen en ondersteunen. Dit kan een aanzienlijke impact hebben op systemen die nu expliciet op purpose = discipline zijn ingericht.

Andere mogelijke impactpunten zijn:

- mapping- en conversieregels tussen NL LOM en andere metadataformaten;
- validatieregels en business rules;
- indexering en herindexering van bestaande records;
- API's en exports waarin purpose wordt gebruikt;
- gebruikersinterfaces waarin classificaties worden getoond of geselecteerd;
- rapportages en statistieken die nu opleidingen onder discipline tellen;
- backward compatibility voor systemen die de nieuwe purpose nog niet ondersteunen;
- documentatie en implementatieafspraken voor metadata-aanbieders en afnemers.

Overgangsmaatregelen

nvt

Welke partijen moeten input/feedback geven voor stap 4 validatie:

De implementatiepartners van NL-LOM die deze toevoeging moeten gaan implementeren en ondersteunen:

Kennisnet/Edurep

SURF/sharekit

WUR mogelijk/onbekend (Sylvia vraagt na bij Wouter)

Patrick werkt het wijzigingsvoorstel uit zoals beschreven bij stap 3 in het RFC 0.1 pilot procesvoorstel.